

تأثیر امنیت بر طراحی مجتمع مسکونی پایدار

رقیه مجیدزاده مقدم^{1*}، دکترعلی جوان فروزنده²

*1- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی اصفهان واحد خوراسگان،
Roghayemajidzade@yahoo.com

2- استاد یارگروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل، Alijavanforoz@yahoo.com

چکیده

معماری مسکونی به عنوان مهمترین عرصه و فضای معماری که 70-90% عمر انسان در آن سپری می شود که باید همراه با آرامش، امنیت، رشد و... باشد، حائز اهمیت فراوانی است. وجود محیط امن برای زندگی از ضروریات و نیازهای اصلی انسان است. احساس ناامنی در محیط و نگرانی ناشی از مکان های ناامن، سایر فعالیت های انسانی را تحت شعاع قرار داده و امور اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و غیره به درستی انجام پذیر نخواهد بود. در عین حال انسان به اقتضای زندگی جمعی و ذاتی خود نیاز به در ارتباط بودن با انسان ها و همسایگان و گروه دوستان دارد، چنانچه جنبه ی اجتماعی انسان از جنبه های غیر قابل انفکاک از وجودش گشته است، به همین دلیل توجه به بحث پایداری اجتماعی از توسعه ی پایدار در مجتمع های مسکونی از اهمیت بالایی برخوردار است.

هدف این مقاله بررسی تأثیراتی است، که مسأله امنیت بر طراحی مجتمع های مسکونی پایدار می گذارد. پژوهش در این تحقیق از نوع تحلیلی بوده و از روش های مطالعات بنیانی و نظری استفاده شده است. در این مقاله سعی شده است تا با استفاده از منابع موجود به تبیین مفهوم «سکونت»، «پایداری» و «امنیت» پرداخته، ضمن تدوین چارچوب نظری تحقیق و بررسی دیدگاههای مختلف پیرامون این موضوع، اصلی ترین عامل در امنیت که حس تعلق به مکان سکونت می باشد از طریق 150 پرسشنامه ای که توسط ساکنین مجتمع مسکونی نسترن واقع در شهر اردبیل پر شده، با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تحلیل قرار گرفته است، نتایج نشان میدهد که رابطه مستقیمی بین حس تعلق به مکان و امنیت در محیطهای مسکونی وجود دارد، به عبارت دیگر هرچه افراد نسبت به مکان سکونت خود حس تعلق و دل بستگی بیشتری داشته باشند، نظارت خود را بر فضا افزایش داده در نتیجه مکانی برای انجام کارهای مجرمانه باقی نمی ماند و باعث بالا رفتن امنیت در محل سکونتشان خواهد شد. بر این اساس توجه به مولفه های کالبدی نظیر ارتفاع ساختمان، نماهای طراحی شده و دارای هویت و نشانه، مولفه های محیطی نظیر دید به فضاهای عمومی، پرهیز از فعالیت های فردی بدون نظارت محیطی و مولفه های اجتماعی نظیر تعاملات و پیوندهای اجتماعی از مهمترین عوامل در ایجاد امنیت می باشند.

واژه های کلیدی: توسعه پایدار، پایداری اجتماعی، سکونت، امنیت، حس تعلق

1- مقدمه

انسان از ابتدای پیدایش تاکنون براساس ذات آفرینش و حکم غریزی به دنبال توسعه و تکامل بوده است. فراز و فرود های این مسیر طی تاریخ، همواره دست مایه پژوهشگران برای دست یابی به زندگی مطلوب و ایده آل بوده است. در میان همه نیازهای بشر، نیاز به امنیت از